BARCELONA 9 NOVEMBRE 1906 · LA TRALLA · ANY IV.—NUM. 141

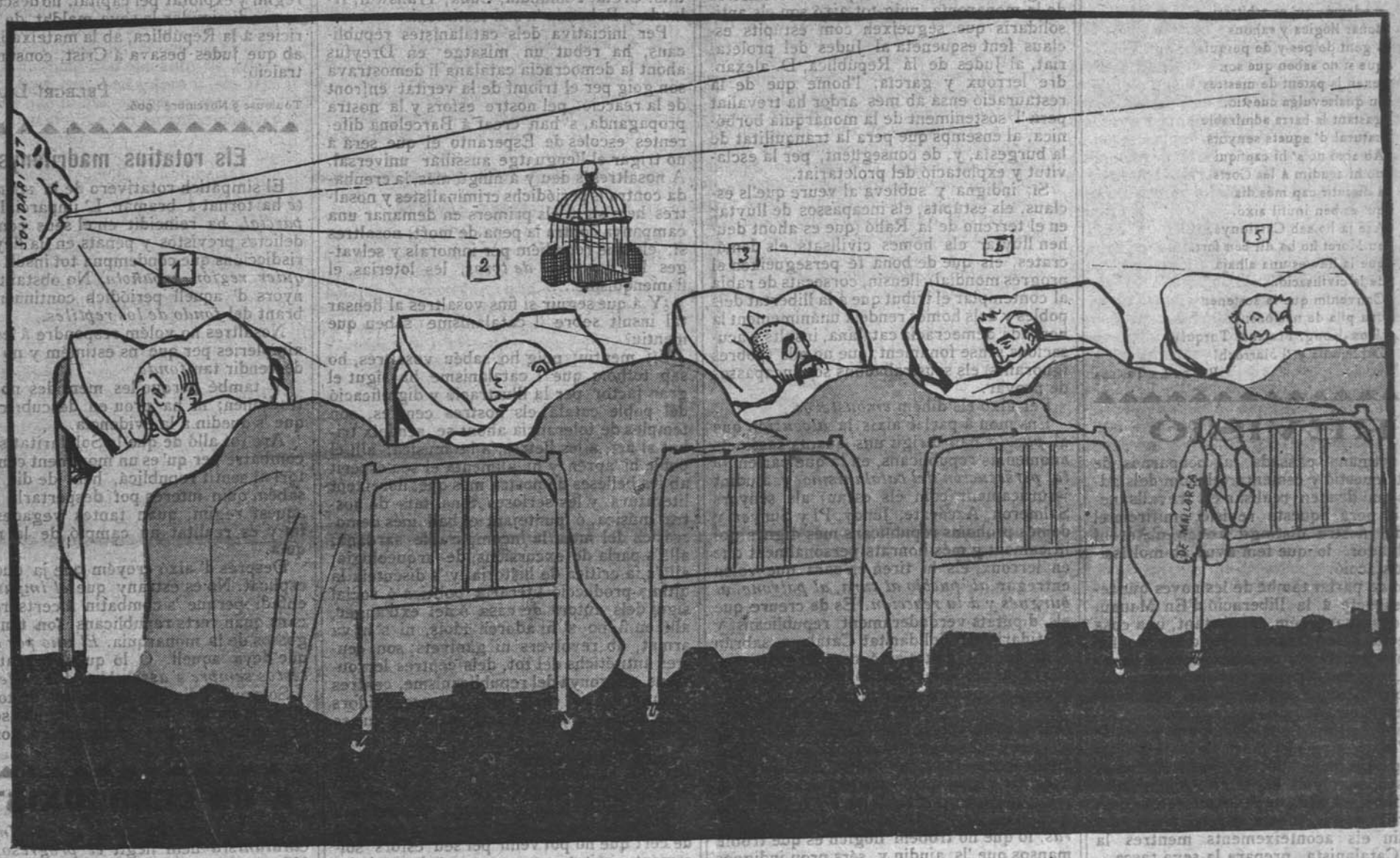
Surt el divendres

LA TRALLA

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies relligioses, polítiques y socials. (Declaració de la VII Assamblea de la Unió Catalanista).

Malaltía de QUEFES

Tapeuvos bé, *insignes* homes
Que desgoverneu l' estat
Que 'l buf que vos encostipa
Es la Solidaritat.

La interpelació de Catalunya

Si no hi estessim avesats á que 's contesti á les nostres queixes ab rialles mofetes de cobart blindat, indignaría la manera ab que ha sigut contestada pel ministre nefast, la interpelació que Catalunya ha fet á la Cambra per boca del Sr. Junoy.

Es tan gros, es tan desmesurat y fora de límits lo que ha dit aquell home de govern (!) que un se pregunta com es que ab gent aixís pot subsistir un Estat.

Pel govern d' *allá dalt* no hi ha hagut cap protesta formal contra la Llei de Jurisdiccions; per ells no hi han hagut *gayres aplicacions* de la llei; per ells no significa res la general aspiració de Catalunya, ni el clam gegant de totes les forces de la terra, ni 'l sofriment dels honrats ciutadans que son á la presó. El govern sols ha vist que á Barcelona hi havía tranquilitat; que tot anava bé, que no hi havía res que li destorbés la digestió.

Y lo més indigne, lo que fereix més la dignitat, que fa més profondes encare les ferides rebudes, es el tó humorístich ab que 'l Gobern contesta á les nostres queixes. L' odi á la nostra terra es ben manifest. Les nostres llágrimes els hi arrenquen rialles; els nostres clams provoquen *xistes* y sortides cómiques.

Ahont aném? Ahont ens aboquen?

Cal pensarhi en aquestes dues preguntes. Cal prepararnos á grans aconteixements. Cal que 'l poble se fassi sentir. Cal que les rialles acabin!

Y acabarán. Perque la nostra dignitat no permet altra cosa. Els homes que enviém á les Corts son ciutadans als quals sacrifiquém á una lluyta estéril; son homes de bona voluntat que deixém en un medi pestilent; son malaguanyades ses paraules, son malaguanyats sos esforsos, son inútils ses energíes. Cal confessarho y reconeixeho. L' *acció* parlamentaria no es acció. Es pérdua d' energíes. L' acció el legible, el moment del vot potser que sia ensaig de forces organisades, educador de la disciplina, pero la finalitat es nula, es inútil!

No 'ns mou, al fer aquestes afirmacions, el descoratjament ni la desilusió. Ni avans de la interpelació ni may hem tingut confiansa en els resultats d' aquest sistema y si es are que ho dihém es que es are que 'ls fets ajuden á la nostra argumentació.

Potser si que servirá d' alguna cosa l' *acció parlamentaria*.

Sembla que de la Solidaritat Catalana, ne sortirá un bloch formidable que reunirá en un sol paper els noms de les diverses modalitats del pensament catalá. La lluyta será esforsada; els ciutadans s' hi abocarán animosos y nosaltres mateixos no perdonarém sacrifici ni esfors pera ajudarhi. Si el triomf arriba, les esperances serán més grosses y per aixó la desilusió de la inutilitat ho será encare més.

Pero dihém que aixó 'ns servirá. Y si que ho afirmém. De moment será un cens, una estatística un compte de forces. Després será una experiensa. Y quan Catalunya tota tingui la experiensa de que no podém encalsar res pels medis legals; quan el poble perdi aquesta derrera esperansa, jo no sé com, pero totes les probabilitats son de que la riuada no 's deturará en els límits y que la forsa poderosa de tot un poble no s' aconsolará á quedarse á casa esperant la vénia.

Es el procés, es la evolució fatal de tots els pobles oprimits; es la vía pedregosa de totes les redempcions populars.

No 'ns espanti, ja que es previst. No ho provoquém puig que bé prou vindrá y serém més forts com més tranquila será nostra conciensa. Esperém que 'ns hi portin á les grans solucions, pero quan arribi l' hora, anémhi!

Aquestes són les impresions que hi tretes de la interpelació derrera.

GNOM

La famosa llei

PALLASSADES

Senyor Bertran y Musitu,
al afirmar tot alló
de que no més existia
la llei de jurisdiccions,
per Turquia y per nosaltres
fóu una equivocació.
Per aixó van protestarne,
y en moret y altres senyors
que *se las traen*, van dirli
qu' era mentida en rodó,
perque no poden permetre
que sols l' estat espanyol
sostingui aquesta vergonya
que desprecia mitj mon.
Fixis y veurá que s' erra,
que no som nosaltres sols
que disfrutém de les gangues
d' aquesta llei, no senyor,
la mantenen á Frajana,
la sostenen al Marroch,
la tenen á Zululandia,
á les kábiles d' Hou-Kong,
y á les tribus més salvatjes
d' una miqueta de nom,
lo que no 's veu á Alemanya,
ni á Fransa, ni á tot aixó
que per la seva pobresa
d' avensos y condicions,
no imaginan lo que 's patria,
ni coneixen lo que 's bó.
Els paissos qu' anomeno
fora algunes escepcions,
ja fa molt temps que l' aplican,
pro ni gasten paperots
ni saliva, ni romansos:
s' aixeca de mal humor
un bajá y fá l' arreplega
dels infelissos que vol,
y sense ni sumariarlos

de clatells á la presó:
paper y tinta estalviada,
sistema rápit y nou.
Aquí encare 's necessita
que un *pelacios* cual evol
per donar carn á la *fiera*
fassi de calumniador
y vinguen *folios* y *folios*
y deu mil declaracions,
entre magistrats y jutjes
y policíes y tot,
que fan que sigui 'l calvari
de la víctima, més gros.
¿Ho comprén com s' enganyava?
¿La veu l' equivocació?
Senyor Bertran no s' hi enfadi
no s' hi fixi ab els senyors.
pallassos de l' *hidalguia*,
entengui bé que á les Corts
les pallassades aquestes
ens hi escauhen més que 'n lloch.
Ja ho sabien que á Turquía
y als paissos que dich jo,
governava aquest desastre,
donchs no deya res de nou
als que afaneu les pensades
de les kábiles del mon,
y además qu' es arbitrari
donar llógica y rahons
á gent de pes y de pesquís
que si no saben que son
tenen la patent de mestres
en qualsevulga cuestió,
gastant la barra admirable
natural d' aquets senyors.
Ab aixó no s' hi capfiqui
no hi acudim á les Corts
á discutir cap més dia
qu' es ben inútil aixó.
Are ja ho sab Catalunya,
en Moret ho ha dit ben fort,
que la lley es una alhaja
de la civilisació.
Convenim que 'la sostenen
una pila de nacions:
¡Hon-Kong, Frajana, Turquia,
Zululandia y 'l Marroch!

PEP DE LA TRALLA

REVISIÓ

La setmana passada, al ocuparnos de aquesta cuestió y esmentar el nom dels advocats que deuhen realisar els trevalls necessaris pera aquesta revisió, omitirem el nom del nostre distingit amich n'Antoni Sansalvador, lo que fem avuy ab moltíssima satisfacció.

Hem de parlar també de les noves que tenim respecte á la lliberació d'En Manau. Mentres no sapiguém, no obstant, una cosa ben certa y segura ens abstindrém de fer cap mena d'anunci definitiu, peró, á pesar d'aixó, podém dir que per are corren rumors que, de confirmarse, serien beneficiosos pera la situació de nostre amich.

Tenim molt poca confiansa ab la gent de *allá dalt*, y aixó ens fa parlar aixís. Per altra part sabém que les condicions que's proposen son molt especials. Tot plegat contribuheix á que avuy no 'ns extenguém en altres consideracions, esperant que determinin els aconteixements mentres la "Unió Catalanista„ prepara la seva tasca.

DE LES CORTS

Radical, radicalíssim ha estat En Junoy en son discurs del dissapte. No podía ser menys; els que posen per demunt de ses idees polítiques l' amor á la terra, els qu' han vingut á formar la Solidaritat Catalana aprenent y practicant la verdadera tolerancia, han d' esser radicals quan se tracti de defensar la Pátria ofesa, la Pátria befada y ultratjada per una lley que, precisament, castiga les befes, els ultratjes á la Pátria.

Y si radicals han d' esvenir tots, més n' han d' esser y més ne serán els que, com En Junoy, senten radicalismes en els ordres polítich y social, radicalismes qu' aumentarán cada cop més, paralelament *al radicalisme patriótich* que senten per demunt de tot lo demés.

¡Quin goig pera nosaltres, sempre tolerants, sempre radicals, may enlayradors d' homes, veure com són radicals, són tolerants y posen per sobre de tot á Catalunya, y la defensen contra 'ls homes y á favor de les idees, els Representants tots que Catalunya ha enviat al congrés espanyol!

¡Quin goig pera En Junoy defensar la Pátria ofesa, befada pels patrioters que, no sentint amor per una cosa petita, pretenen sentirlo per una de gran que no coneixen sisquera en sa totalitat!

¡Quin goig pera Catalunya ohir com la defensen els séus fills, que no surten per Ella per una República, per una monarquía d' una ó altra mena, per un credo polítich, social ni relligiós qualsevulga, sinó perque vetllen per la sort y la salvació de la Mare!

Majories del parlament de conillets de guix: es Catalunya qu' avensa; es Catalunya que fá són camí natural; es Catalunya que vos veu endarrerits y aturats; es Catalunya que escolta com un séu fill vos diu, com el Christ ho digué á sos butxins:

Perdónals, Mare, que no saben lo que's fan

Mes penseu que si, per are y tant, la Mare escolta y perdona, un jorn pot girarse irada, y castigarvos.

La embustería "en marcha" ó els reaccionaris "en acción"

Preámbul

Indigna y subleva als homes que hem sacrificat tota la nostra existensa pel triomf de la Justicia y de la Democracia, la barra y la pocavergonya que gasten els traydors de la República, els estiracordetes de la burgesía, els servidors llepes dels ministres de la monarquía, puig tot aixó son els antisolidaris que segueixen com estúpits esclaus fent esqueneta al Judes del proletariat, al Judes de lá República, D. alexandre lerroux y garcía; l'home que de la restauració ensá ab més ardor ha trevallat pera 'l sosteniment de la monarquía borbónica, al ensemps que pera la tranquilitat de la burgesía, y, de conseqüent, per la esclavitut y explotació del proletariat.

Sí; indigna y subleva al veure que'ls esclaus, els estúpits, els incapassos de lluytar en el terreno de la Rahó (que es ahont deuhen lluytar els homes civilisats, els demócrates, els que de bona fe persegueixen el progrés mondial), llensin, corsecats de rabia al contemplar el tribut que á la llibertat dels pobles y dels homes rendeix unánimement la honrada democracia catalana, insults y acusacions sense fonament, que no ells (pobres ignorants) els seus rabadans son incapassos de provar.

Per aixó els dihém *embusteros*.

Ens mou á parlar aixís la *alocución* que al *pueblo* han dirigit uns quants cassinets anomenats republicans, en la que parlen *de la persecución del catalanismo* y aludint jesuíticament (com els escau) als senyors Salmeron, Azcárate, Junoy, Pi y Sunyer y demés prohoms republicans més dignes políticament y més honrats personalment que en lerroux, els hi tiren en cara que volen entregar *al pueblo al cura, al patrono, al burgués y á la reacción*. Es de creure que els diputats verdaderament republicans y partidaris de Solidaritat Catalana, sabrán veure en mitj de tot aixó, com li veyém nosaltres, la verdadera *mano de la reacción*, aixó es, la má dels politichs monárquichs que els ajuden y 'ls atien com á gossets peters, contra el moviment més serio, més revolucionari y més regenerador que s'ha operat en els temps moderns dintre l'Estat espanyol. Que 'ls polítichs monárquichs apelin á tots aquestos procediments ho trobém llógich; es la seva política *el divide y vencerás*; lo que no trobém llógich es que trobin mansos que 'ls ajudin y sérs prou indignes que's prestin á fer de pastors, encara que'ls pastors que han trobat son ben dignes dels polítichs de la monarquía, com aquestos son ben dignes d'ells. Ha trobat com á capitost á un perseguit per estafa, á un alexandre lerroux y garcía y á altres no més dignes que'l subjecte de referencia.

Y no se'ns vingui á dir que insultém; que no som antisolidaris nosaltres, de les acusacions ne doném proves; els republicans, els demócrates, els nacionalistes, obrém aixís; per alguna cosa ó altra els republicans som enemichs dels lerrouxistes: ens separa de ells l'amor á la Veritat, á la Justicia y á la República.

Y aném á lo primordial: parlém de la *persecución del catalanismo contra el pueblo*.

¿A quí ha perseguit el catalanisme? apa, xerrayres, concreteu exemples, un sol no més; ¡ala, no podeu! ni podreu, sou incapassos de provar vostres insults. ¿Per ventura el catalanisme ha governat may enlloch perque pugui perseguir á algú? ¿No sabeu que la causa del catalanisme es la causa de la llibertat de Catalunya, y que al triomfar aquell, serán els catalans tots y no els catalanistes els que haurán de dirigir al poble, governantlo tal com vulgui la sobirana voluntat de la majoría dels catalans?

¿No sabeu que al desapareixer la tiranía centralista desapareixerán per lo que respecta á Catalunya els catalanistes?

¿No saben també que mercés al catalanisme, que va enderrocar el castell feudal del caciquisme, el poble ha pogut manifestar lliurement la seva voluntat en els comicis, fent que aquesta voluntat triomfés majestuosament? ¿Quí pot negar aquesta realitat? Ningú que tingui sentit comú.

Per lo tant el catalanisme ha fet més per la soberania popular que tots els partits polítichs no havien fet durant 30 anys.

¿Qui fou qui primer doná el crit de alarma quan de Montjuich sortien ays de dolor, clams de angustia, crits de Justicia, veus de misericordia? donchs foren els catalanistes del Ateneu Barcelonés. Quan se arrencava de la llar, del taller, del conreu, als nostres germans de trevall, els joves del poble, per durlos á les colonies ¿quins foren els qui protestaren?; els catalanistes, y alguns federals.

¿Quins eren els periódichs que defensaven la autonomía de Cuba en aquells jorns, de perill y febre patriótica? *La Renaixensa* y demés periódichs catalanistes de Catalunya y *El Nuevo Régimen* del inmortal Pi y Margall.

Además dintre l' ordre humá els catalanistes, els nacionalistes catalans, hem sigut els primers en patentisar nostres simpaties á tots aquells pobles que han lluytat per la llibertat de las sevas respectives nacionalitats: Creta, Finlandia, Cuba, Transwal, Irlanda y Bohemia 'n son testimonis.

Per iniciativa dels catalanistes republicans, ha rebut un misatge en Dreyfus ahont la democracia catalana li demostrava son goig per el triomf de la veritat enfront de la reacció: pel nostre esfors y la nostra propaganda, s' han creat á Barcelona diferentes escoles de Esperanto el que será á no trigar el llenguatge aussiliar universal. A nosaltres 's deu y á ningú més, la creuhada contra 'ls periódichs criminalistes y nosaltres hem sigut els primers en demanar una campanya contra la pena de mort; nosaltres sí; els que repudiém per inmorals y selvatges les *corridas de toros*, les loterias, el filoxenquisme.....

¿Y á que seguir si fins vosaltres al llensar tal insult sobre 'l catalanisme sabeu que mentiu?

Sí; mentiu; puig ho sabéu vosaltres, ho sap tothom que 'l catalanisme ha sigut el gran factor per la illustració y dignificació del poble catalá; els nostres centres, son temples de tolerancia ahont se rendeix tribut al art, á les lletres, á la música; allí el poble hi aprén y hi alimenta el seu esperit ab les belleses de nostra més que floreixent literatura, y les serioses tonalitats de nostra música, ó puntejant el ball més democrátich del mon, la incomparable sardana; allí 's parla de excursions, de arqueologia; allí 's fa crítica de historia, y 's discuteix la última producció literaria política ó social sigui dels autors de casa ó del extranger, allí en fi, no s' hi adoren ídols, ni s' hi va armat, ab revolvers ni ganivets; son centres antitétichs del tot, dels centres lerrouxians, vergonya del republicanisme, centres de intolerancia, cledas ahont quatre vividors hi exploten la bona fé dels mansoys que se hi deixen caure.

A n'aquestos llochs, caus de reacció y fanatisme, es ahont de veritat SE PERSEGUEIX AL PUBBLO; en aquestos llochs, se l' embruteix al poble y se l' enganya prometentli una revolució que 'ls que la prediquen saben de cert que no pot venir pel seu esfors solsament, veritat que reconegué el mateix lerroux quí 'ns manifestá fa cosa de un any (en ocasió de anarli á provar que derrera la bandera catalana hi havien homes y cors, ocasió en que 'ns convencerem que D. alejandro es molt valent y guerrero quant escriu y molt amable y atent quant seriament se li demanen satisfaccions) *que la revolución no la hace el pueblo solamente, se necesitan antes los intelectuales, y el sacrificio pecuniario de los que tienen dinero* y no obstant segueix predicant *revolución*, sense tenir are menys que may á son costat á cap intelectual ni gran, ni mitjá, ni petit; y 's comprén, els intelectes privelegiats gosen ab la llum y adoren la veritat y en lerroux representa á n' aquesta terra les tenebres y la farsa l' enderreriment y la tiranía.

Mireu y observeu qui el volta: uns quants foragitats de la *plana morta* perseguits per la fam y la justicia, llegidors dels *sucesos*, apoderats de la gandulería, uns quants estudiants dels que no acaben may la carrera, comerciants quebrats, empleats del govern, recaudadors de contribucions *las clases pasivas*, el clero castellá, el *brusi*, *el ciero* y demés neules monárquiques y conservadores y 'l petit remadet de *proletarios* que en sa majoria entraren á Catalunya de amagat com de amagat se internaren en dies de vaga en els tallers y fábriques, exhibint el diploma de esquirols, essent la causa de que 's perdessin moltes vagues del tot justes que els obrers catalans promoverem, per la traició dels que avuy son subdits y *correligionarios* del més burgés dels burgesos, del més traidor dels traidors.

A tota aquesta amalgama li fa coro tota la prempsa monárquica y clerical d' *allá dalt* puig á tots els uneix un sentiment de odi contra Catalunya y els anima el mateix esperit de imposició á fi y efecte de conservar la menjadora ahont se hi afarten per are els llops famolenchs que cobren nómina.

No busqueu entre ells á cap devot del Art, de la Ciencia, no hi busqueu tampoch á cap soldat del *Ideal nou*, de aquest ideal que dia derrera dia va apoderantse de tots els esperits lliberals que com nosaltres lluyten per la emancipació humana, y que com nosaltres acepten per la consecució d'aquest ideal la lliberació absoluta de tots els nucles naturals que formen la terra tota. No; no els hi busqueu, que perderiau el temps; son soldats del fanatisme, son subdits de la ignoransa, son la rémora del progrés, son presoners de guerra, bagatje inutil, impedimenta constant del exercit lliberador que porta escrits en ses banderes els lemes de PROGRÉS y de AMOR UNIVERSAL.

Son, com veurem en el próxim article, els que verdaderament persegueixen al poble per embrutirlo y ensopirlo, á fi de que continuhi mansoy y resignat essent víctima del régim y explotat pel capital, no descuydantse per dissimular la seva maldat de fer caricies á la República, ab la mateixa intenció ab que Judes besava á Crist, consumant sa traició.

PELEGRÍ LLANGORT

Toulouse 3 Novembre 906.

Els rotatius madrilenys

El simpátich rotativero de la *villa y corte* ha tornat á bramar. L' imparcial *el imparcial*, ha reincidit en el seus continuats delictes previstos y penats en la lley de jurisdicciónes que condempna tot insult á *cualquier región española*. No obstant els senyors d' aquell periódich continuen... cobrant del *fondo de los reptiles*.

Nosaltres no volém respondre á les seves ximpleries per que 'ns estimém y no podém descendir tan *fondo*.

Y també perque les mentides no 's contradiuhen; ni ha prou en descubrirles per que 's quedin á la evidencia.

Are tot alló de que la Solidaritat s' ha de combatre per qu' es un moviment contradictori al sentit republicá, hem de dir que no sabém quin interés pot despertarli á n' ell aquest régim, quan tantes vegades s' ha fet y es realitat un campió de la monarquía.

Després d' aixó creyém que ja queda tot esplicat. No es estrany que *el imparcial* s' enfadi perque 's combatin á certs republicans quan certs republicans son tant bons gossos de la monarquia. *El uno por el otro* que deya aquell. O lo qu' es lo mateix *els testos sempre s' assemblen á les olles*.

Sols que 'l dia que fem testos de totes les olles, ja no será tan fácil qu' alguns senyors se menjin com are la *sopa boba* á costa del poble.

A UN LERROUXISTA

Tota la jovenalla que l' *Esbart Infantil Catalanista* hem llegit *el progreso*, núm. 113, en el qual va un escrit d' aquesta vila firmat per P. V. ab el títol "*Las victorias de* LA TRALLA„, qui ens tracta de *tontos* perque 'ns adherirem á la proposició de tant valent senmanari: ¡Catalunya vol L' Autonomía!

Encar que siguém jovenets, sapigueu P. V. que ho sabém més bé que tú lo que 's *Autonomía*; lo que no sabém compendrer es que un senyor Empressari, gens estafa, adori á cert ídol, á un home que 's indigne trepitgi el terrer de Catalunya. Tú també ets d'aquella tayfa d'esvalotadors, d'aquells analfabets que no voldrien veurer cap acte ni manifestació en pró de la terra catalana, atiats per en lerroux.

Respecte de lo altre que son *cuatro chiquillos* els que componen l' *Esbart Infantil Catalanista*, sapiguéu també, honrat Empressari que quan vulguis t' ensenyarém la llista de socis: tenim l' honor de dirte que si poguessis contar ab tant nombre d'amichs com nosaltres, ja faria molt temps que fores regidor. Peró, quan la guineu no les pot haver, diu que son verdes.

Y prou.

Capellades 22 Octubre 1906.—Per "L'Esbart Infantil Catalanista„, *Ricard Fosalba, Adolf Jorba, Joseph Morera, Cels Llorens, Jaume Massagué, Ramón Garriga, Joaquim Tarafa, Recaredo Coca, Joseph Gil, Antón Ysart, Francesch Costa, Daniel Codorniu, Joseph Guasch, Enrich Font, Joseph Freixas, Eugeni Fosalba, Joan Tarafa, Lleonart Ribot, Minguet Roig, Camilo Ribot, Joseph Tort, Pere Punsoda, Joan Alterriba, Esteve Gili, Anton Maragué, Joseph Freixas, Isaac Vergés, Arcadi Comas.*

Federals falsificats

Hem rebut una llarga carta d'en A. Sábat, soci de la "Lliga Republicana Federal del segon districte„, en la que son autor ens manifesta que'l calificatiu de lerrouxistes encare els enalteix.

Confesso que no ho entench.

En lerroux, processat y buscat per la policía l'any 1895 pel delicte d'estafa, no creyém qu'ab el seu nom pugui honrar á ningú.

En lerroux, que en articles fa pochs mesos publicats s'ha declarat enemich de la llibertat d'associació al parlar d'anar á incendiar el local de la Lliga Regionalista, y de la llibertat d'imprempta al incitar á anar á incendiar la de *La Veu de Catalunya*, no compreném com puguin considerarse enaltits ab el seu nom els homes que'l segueixen.

En lerroux, que havent sigut elegit el gerent de la "Casa del Pueblo„ el mes de Juny del any 1903, malgrat ordenar els estatuts que cada dos anys s'ha de procedir á elecció de nova Junta, no ha convocat aquesta, ostentant y exercint una gerencia qual nomenament fa més de setze mesos que ha caducat, lo qual no es aixó conveni pera que segueixi exercint un cárrech que es una verdadera detentació de poders, no havent publicat cap extracte de comptes, ni convocat cap junta durant els tres anys llarchs que fa que ocupa la gerencia, no compreném ahónt es ni en qué consisteix la seva democracia.

Ademés continuament la prempsa ha donat compte dels atropells á la llibertat que han realisat la seva gent, y quan en un partit, com el lerrouxista, hi ha un poder personal absolut que dicta la seva voluntat á tots els que'l segueixen, y qual paraula es dogma de fe que'ls seus súbdits acaten sense discussió, naturalment que aquest home que en sa personalitat encarna la voluntat de tota aquesta massa, és el directament responsable de totes les barbaritats y salvatjades que puguin fer els que están baix les seves ordres.

Per lo tant en lerroux es el principal culpable de tot lo que la seva gent ha fet, tant á la presó al anar á insultar á un pres que no podia defensarse, com de la agressió á n'en Llorens primer y als germans Cleveland ara últimament, com als desordres promoguts als mitings del Comtal, de Badalona, de la Serpentina y de les Arenes.

Ja en el número passat preguntavem á n'aquets federals lerrouxistes que'ns diguessin si ells aprovaven aquestes salvatjades, peró d'aixó no'n diu res la carta que hem rebut.

El federal firmant de la carta's considera honrat ab el calificatiu de lerrouxista, del que's declara fervent admirador, peró hem de ferli notar que'l govern pretenia nomenar al seu ídol pera formar part d'una comissió del Congrés que havia d'emetre un dictamen, haventshi oposat la minoría per creure que dit nomenament era de sa incumbencia y no del govern.

Ja veu si va ben acompanyat en sa admiració al ex-emperador. ¡Quína honra pera la familia!

* * *

Tot lo contingut de la seva carta se pot encloure en aquest paragraf, que copiém íntegrament com á prova d'imparcialitat:

En lo concepte del firmant del article, sols poden ser republicans federals 'ls que pactan 'm los monarquis l'un dia y laltre 'm los satellits del rey de las úngaras, manera especial d' entendre el programa del mestre del federalisme, demostracio evident de la (inocencia) al desconeixe 'l mentat programa. (1)

En primer lloch tingui entés que 'ls verdaders federals son els que accepten y practiquen el programa d'en Pi y Margall, que es la antítessis dels articles "Al Pueblo„, "El alma en los labios„ y "Mi evangelio„, el primer democracia pura y 'ls darrers son pur absolutisme; del mateix modo que la conducta particular d'en Pi y Margall es també la antítessis de la del ex-emperador, puig el primer fou l'home més honrat del món, mentres que'l seu actual ídol tots sabém lo que es.

A lo que diu de que'ls federals no poden anar junts ab els carlins, desde 'l número próxim prometo *obsequiarlo* ab una tanda d'articles, fent historia de la coalició electoral de carlins y federals l'any 1872, acordada per iniciativa de la Assamblea federal del mateix any, y en la que ab la aprovació y beneplácit d'en Pi y Margall se va acordar la acció comú de totes les oposicions pera constituhir una barrera contra les des

(1) Aquest paragraf está copiat literalment, de modo que la redacció de LA TRALLA no's fa responsable de les faltes d'ortografía y demés adyacents que hi lluheixen. Per lo vist el firmant de la carta tracta á la gramática catalana ab la mateixa inquina que'ls seus companys lerrouxistes sentien en contra 'ls oradors del miting del Aplech. Y consti que'l dit firmant va ser un dels oradors dels 14 mitings del dimecres de la setmana passada. Donaria gust de sentirlo.

masíes del govern que devant del perill que l'amenassava va organisar la partida de la porra pera imposarse per medi del terror, peró la resistencia va ser inútil puig poch després se proclamava la República.

Sa lectura será molt profitosa á aquestos federals lerrouxistes, puig me sembla que de federalisme, ni de la vida del venerable mestre encare no'n saben ni un borrall.

* * *

Una observació final.

Dona la casualitat de que el firmant de la carta té una imprempta.

¿Li agradaría que en lerroux incités al poble á que l' anessin á cremar, com va fer respecte á la de *La Veu de Catalunya* en son article "El alma en los labios„? ¿oy que no? donchs tingui entés que si algun dia, en us del dret que vosté té, hi imprimís un periódich, que disgustés á la olímpica magestat del ex emperador, aquest seria ben capás de fer ab vosté lo que incitava fer ab la de *La Veu de Catalunya*. ¿Oy que si aixó passés, vosté allavors ja no fora lerrouxista?

Donchs lo que no vulgui per vosté no vulgui per ningú.

Y tingui entés que tan sagrats son els interessos de vosté, com els dels altres. Y si vosté fos federal, y per lo tant demócrata de veritat, no seguiria á ulls cluchs á un home que qualsevol dia pot constituhir una amenassa pera vosté mateix, y pera la llibertat de son trevall.

UN FEDERAL

Profanació

En lerroux va arribar d' *allá dalt* pera assistir á l' enterro d' En Juli. Y va arribar portant una *vara*, la d' autoritat superior.

Lo que va succehir, tots ho sabeu; sols vos manca coneixe nostra opinió; bén franca y ben sincera com sempre la exposém:

Considerém l' acte com una *profanació* de lo més sagrat pera 'ls mortals: un cadavre; majorment haventse realisat en una ciutat ahont TOTHOM se descobreix respectuosament al séu pas.

Y 'l considerém també una palesa prova de la connivencia lerroux-govern y de l' *imperi* del funest diputat.

Comparém el fet de diumenge ab els temps d' En Socías y 'ns resulta que són, respectivament l' últim y 'l primer esclat d' una época.

Y jutgém qu' en lerroux hi haurá perdut perque 'ls més *anti-clericals* protesten del fet.

Publiquém un article d' En Bula hont aixó 's demostra y creyém que n' hi ha prou pera que 's vegi que NINGÚ pot aprovar la conducta dels lerrouxos.

¿Ningú? — Sí; els governants, els impotents, els que traspassén la autoritat, els Socías d' avuy, aquestos sí que la aproven aquella conducta.

L' enterro d' en Juli y Casals

Es vergonyós lo que 'l diumenge va passar en l' esmentat acte.

Cert que 'n Juli moltes vegades havía fet manifestacions públiques de les seves opinions anticlericals, abogant fins pera la separació de l' Iglesia y del Estat; cert que 'n Juli figuraba en els dos camps polítichs—el lerrouxista y el federal—que tenen escrit en el seu programa aquest principi, pero també es cert que 's pot ser anticlerical sense deixar de ser catolich, y no es menys cert que, ningú sab ni sabía que 'n Juli, hagués dispo sat que son enterro fos civil, ó sigui completament despullat de tot caracter y práctica religiosa.

Una *gasetilla* oficiosa d' un diari políticament interessat, deya sencillament qu' en Juli havia mort sense rebrer *auxilis espirituals*, pero, per major escarni á la consecuencia, aquell mateix periódich y en la mateixa edició, portava l' esquela mortuoria capsada ab una creu gran, convidant al enterro tal com se convida á n' els enterros católichs. Aquesta esquela católica d' invitació, la portaven molts altres diaris.

Els que hi assistiren al enterro, no 's podien donchs cridarse á engany: qui 'ls podía y els debía convidar, la familia y la Diputació, els convidava á un enterro católich, y á major abundament, al enterro d' un home que no havía disposat que tal acte tingués un altre caracter.

Pera mí, basten y sobren aquestes senzilles consideracions pera protestar en nom de la verdadera llibertat de conciensa, de les coaccions comeses el diumenge en l' enterro d' en Juli y Casals.

Els que hi van anar, no pera acompanyar amorosament al cadavre, sino per privar que fos acompanyat religiosament, van cometre un verdader atropell al dret de la familia y á la llibertat de conciensa, per quant, com queda dit, no hi havía res que ni tan sols fes presumir que la voluntat del mort fos un' altre.

Jo, com no sigui al d'alguna persona molt íntima, no hi vaig á cap enterro católich perque, la veritat, 'm repugnen les práctiques externes de totes les religións y, ¿perqué no dirho?, les de la católica em sembla que 's burlen del mort y del que 'l vetlla.

Pera aixó, per ser católich, no vaig anar á l' enterro d' en Juli á pesar de serme persona molt simpática.

Are suposém per un moment que la familia, contravenint la voluntat del mort, l' hi va fer un enterro católich. Si tothom hagués fet com jo, 'm sembla que hauría sigut una llissó més bonica y sobre tot, més ajustada á n' el respecte degut á la conciensa dels altres.

YSART BULA

Parlém d' en maura

El catalá renegat, quefe de una important minoría avuy, amo de l' estat demá, ha fet un discurs del que sembla despéndressen qu' está al costat de Catalunya.

Nosaltres que coneixém el *pebre* que 's porta aquella *sobrassada*, no sols no creyém en ses paraules, sinó que fins y tot protestaríem de que 's degués á ell la més petita concessió en favor de Catalunya.

No hi ha dubte de que en *sobrassada* es el menys funest de tota la taifa de centralistes y centralisats; pro cal compendre que, per lo mateix qu' es el més apte, també es el qui millor pot enganyar ab un terrosset de sucre als que encare creguin ab algú dels d' *allá dalt*.

Cal recordar el cinisme d' en *sobrassada* quan va *permetre* la circulació de telegrames en catalá. Cal tenir fresch á la memoria que l' ordre es tant explicativa, que si al empleat de telégrafs li dona la gana de dir que no entén el Catalá, el despaig no 's trasmet. Cal no oblidar que fou ell qui apoyá ab són vot y 'ls dels séus gossets la lley aquella. Y que, per lo tant, gayre bé té tanta barra *en sobrassada* de defensar res de Catalunya com en romanones de dir qu' aquella lley es bona.

Y, potser y tot m' atreviré á dir que més barra té en *sobrassada;* perque, al fí y al cap, en romanones... pobret... no més pensa ab *dessempenyar carteres*.

JOAN REPUBLICÁ

Una altra infamia

Casi no podém donar l' abast á desmentir la infinitat de calumnies que vomita la prempsa lerrouxista.

Quan unes mans criminals van incendiar les corones de la estátua d' en Casanova, la *gaceta imperial del embustero del Paralelo*, va dir que 'ls autors havien sigut els catalanistes.

Del fet d' haver aparescut l' endemá al dematí una corona de flors naturals sobre la ultratjada estátua pretenia ferne un argument en son favor.

Pero com que de flors naturals n' hi ha en tots els jardins sa calumnia no tenía cap forsa.

Posteriorment, apretat per uns joves del *Centre Nacionalista Radical*, que van anar al *progreso* á demanarli esplicacions va dir que la corona de LA TRALLA, colocada alguns dies més tart havia sigut encarregada á la casa Santamaría per nostres companys en Ballester y en Riu avants del dia del incendi de les altres.

Lo qual es una doble mentida, més gran que la barra d' aquesta gent; puig no foren en Ballester y en Riu sinó en Capdevila y en Tarragó quins encarregaren la corona, ni aquesta ho fou sinó dos dies més tart de la nit en que foren cremades.

Pero aquesta gent les clava pel descusit; y pera tapar una mentida ne diu dugues de més grosses.

¡Y quina barra qu' hi ha en aquella casa!

¡Ay dels qui basen la llur forsa en la ignorancia y 'l fanatisme! Ay dels qui disfruten en l' engany y trevallen á la nit creguts de que tothom dorm! Quan la claror del dia descubreixi de les sombres, vindrá la reacció espantosa: tanta forsa comprimida durant sigles y sigles, tant verí destilat gota á gota, tants suspirs ofegats sortirán á la llum y esclatarán... ¿Qui pagará llavors aquets comptes que 'ls pobles presenten de temporada en temporada y que 'ns conserva la Historia en les planes sagnantes?

RIZAL

Vegis *Noli me tangere*, ed. castellana feta en 1903 per la casa Maucci. (Pág. 172).

En lerroux contra de Barcelona

II

(Acabament)

Del article de fons del 28 del mateix mes:

"¡Senadores, alerta! ¡Alerta, senadores! Hoy amanece un dia aciago para los intereses de la patria.

La fecha del 28 de Enero de 1895 será de triste recuerdo para los buenos españoles, que lo son todos menos LOS VENDIDOS AL ORO CATALAN.

Hoy amenaza consumarse un crímen de lesa nación.

¡Senadores! os coloca el tirano é inconcienzudo Sagasta un puñal en la mano, y trata de sugestionaros para que lo hundais sin piedad en las entrañas de la Hacienda española.

Hoy se os presenta de una manera traicionera y desleal propias de las kábilas de Mazuza, el proyecto de *despojo* á la Hacienda española y REGALO AL MUNICIPIO DE BARCELONA de veinte y cinco millones seiscientos cincuenca y cinco mil veinte y cinco pesetas con sesenta y dos céntimos, bajo la siguiente inexacta y falsa fórmula:„

(Aquí copiava 'l dictámen de la comissió del Senat) y afegía:

"Falso, falsísimo cuanto dice la comisión.„

(Y per aquesta mateixa corda dos columnes del diari.)

Sembla que 'ls barbres estiguin á les portes de Roma y no obstant de l' unich que 's tractava era del pago de més de 25 milions de pessetes que l' Estat havía exigit indegudament á Barcelona, y dels que havía desistit més tart, en vista de la completa improcedencia y falta de llógica de tal imposició.

Pero el denunciador apretava, per no perdre la comissió del 15 per 100 que l' Estat concedeix als denunciadors, y en lerroux desde *El País*, incitava també á que 'l govern no cedís y obligués á Barcelona á pagar aquesta quantitat, qu' hauría sigut la nostra ruina durant un grapat d' anys.

Y la quantía del dit 15 per cent fa que ningú pugui creure que la rabiosa campanya d' en lerroux fos desinteressada.

D' *El País* del 29 de Janer en un article de tres columnes titolat com els altres "Los millones de Barcelona„, s' entussiasma perque un senador ha fet dues preguntes sobre aquest assumpto, y anima als demés senadors pera que fassin una ferma oposició.

De *El País* del 30 de Janer:

"Consumatum est: A las seis de la tarde ha fenecido á mano airada en el Senado, el crédito de 25 y pico de millones de pesetas, que el Estado tenía contra el Ayuntamiento de Barcelona.„

"Votos son triunfos...„

. . . . . .

"Hemos terminado nuestra campaña. Esta vez como tantas otras la razón y la justicia han caido vencidos por UN INTERÉS MEZQUINO Y EGOISTA, que sabe Dios donde arranca, y sabe el diablo donde concluye.„

"Ahora, mientras la avalancha de oro se desparrame aquí y allí, como lluvia que el diablo paga á quien bien le sirve, nuestras plazas fuertes permanecen desartilladas...„

"¿Qué importa?„

"Los señores cobran, unos en plata, otros en futuros votos.„

. . . . . .

"No dejaremos la pluma sin rechazar enérgicamente con indignación y asco una insidia que se ha destriado por ahí.„

"Hase dicho que estamos vendidos al supuesto denunciador de esta riqueza detentada, á quien la ley concede el 15 por ciento de lo denunciado.

No sabemos que tal denunciador exista pero la calumnia se parece en eso á Dios con los hombres y las causas con una sola voluntat.

Si hubiéramos puesto en subasta nuestra pluma, mejor la hubieran pagado los que á tanta costa han alcanzado la cesión de los millones.

Lo repetimos: ha terminado nuestra campaña. QUIEN SE ATREVA A PEDIRNOS CUENTAS VENGA A NOSOTROS, A *EL PAIS*. IRA BIEN DESPACHADO.

CONQUÉ, SEÑORES, QUE APROVECHE.„

Com se veu, poch costa coneixer qui es el malvat autor d' aquets articles; els conceptes y paraules desvergonyides y la amenassa *pinxesca* ab que acaba ho demostra prou clar. No 's contenta en tractar desvergonyidament mal á Barcelona y als catalans, sino que intenta tirar sobre d' ells la baba de la calumnia. ¿D' ahont y com havían de sortir els diners ab que ell pretén que 's va comprar l' acort del Senat? En cambi tracta de sincerarse sense que ningú li demani, de que no sab qui es el denunciador dels terrenos de les muralles, (desde 'l primer dia tots els diaris de Barcelona havien publicat son nom), que havia de percibir el 15 per 100 que importava á la vora de 4 milions de pessetes, ab qual cantitat n'hi havia per comprar moltes plomes y per afártar á molts ambiciosos poch aprensius.

Y consti que en lerroux era una cosa y

altra, puig pochs mesos més tart, en Mars del mateix any, era buscat per la policía pera durlo á la presó d'Albacete, reclamat per estafa pel jutjat de dita capital.

Al diputat lerroux

¿Voldrieu dirnos si es cert qu' haveu fet un nou empréstit pera pagar alguns comptets de coses que pertanyen á *todos los republicanos*.

¿Voldrieu dirnos qui es aquell senyor que 's diu un nom y *apellido* molt semblant ab els vostres, qu' es propietari de varies cases *allá dalt?*

¿Voldrieu dirnos si coneixéu un diputat que 's va comprometre ab un republicá y un carlí á comprar fusells pera preparar un cop de má; y si sabeu qu' aquell republicá y aquell carlí tingueren de fugir á l'extranger per mor d' un avís confidencial rebut pel governador civil de Barcelona al cap de dos dies qu' aquell diputat havía arrivat *allá dalt?*

Tot ho preguntém pera que no pogueu dir que no 'ns enterém bé de les coses avans d' explicarles ab tots els ets y uts.

Y esperém vostres respostes, com esperém la *tan traida y llevada revolución.*

Un document histórich

Any 1583

Carlos de Aragon, Príncipe de Castelvetrano, Duque de Terranova, Marqués de Asola, Conde de Burguete, gran Almirante, gran condestable de Sicilia, Gobernador militar y Gran Capitán de S. M. Católica en Italia,

BANDO

Cualquiera persona, tanto de esta ciudad como forastera, que por dos testigos conste ser tenido ó comunmente reputado de traidor á la patria, aun cuando no hubiera cometido delito alguno en acto de ninguna especie, y por esta sola reputación de traidor, sin más pruebas ni juicio podrán los jueces ponerle á la cuerda y al tormento, para proceso informativo, y aún cuando no confiese su delito será, no obstante, enviado á presidio por dicha traición y por la sola opinión ó nombre que de tal tenga.

Su Exa. espera ser obedecido de todos.

Aquest bando, extret de les "Memorias de Mazoni„, correspón, com la data indica, al temps en que S. M. Católica Felip II, rey d'Espanya, dominava á Italia.

En el sigle XVI, en ple domini del terror absolutista, se necessitaven dos testimonis pera perdre á un home; si en aquell temps s'hagués publicat *el liberal* li hauria sigut impossible, per sí sol, enviar á presiri á qui hagués volgut. Peró are, en el sigle XX, en un régim que's diu de democracia y ab un govern que s'anomena lliberal, en Manau es á la presó pel testimoni del diari més calumniador del món.

COPS AL BULTO

En el teatro luto é convenzionale.

Aquestes paraules que'l célebre *Querubini* pronuncia tantes vegades en *El duo de la Africana,* semblen fetes expresses pera aplicarles al teatre de la política.

Perque alló sí qu'es convencionalisme pur.

Sino reparin lo que passa: qualsevol diputat d'oposició (d'oposició veritat) demostra com dos y tres fan cinch, que'ls ministres son una colla de..... ineptes, y que no fan més que desguitarrar tot lo que toquen ab ses mans; se'ls combat ab paraules ben contundents, ab llógica abrumadora; peró s'aixeca qualsevol dels interpelats, y pera defensarse pronuncia quatre frasses sense solta ni volta, quatre frasses qualsevols, les primeres que li venen á la boca, y la majoría, aquella massa de diputats anónims que en Maura va calificar ab el gráfich nom de *indocumentados,* y que constituheixen la *claque* obligada del Govern aplaudeix entussiastament, desfilant en acabat devant del ministre pera felicitarlo per lo be que ho ha fet; y al endemá tota la prempsa de *allí dalt* ompla llargues columnes pera fer constar com el Govern ha tingut un gran éxit parlamentari y que'ls catalans son uns egoístes y uns ignorants.

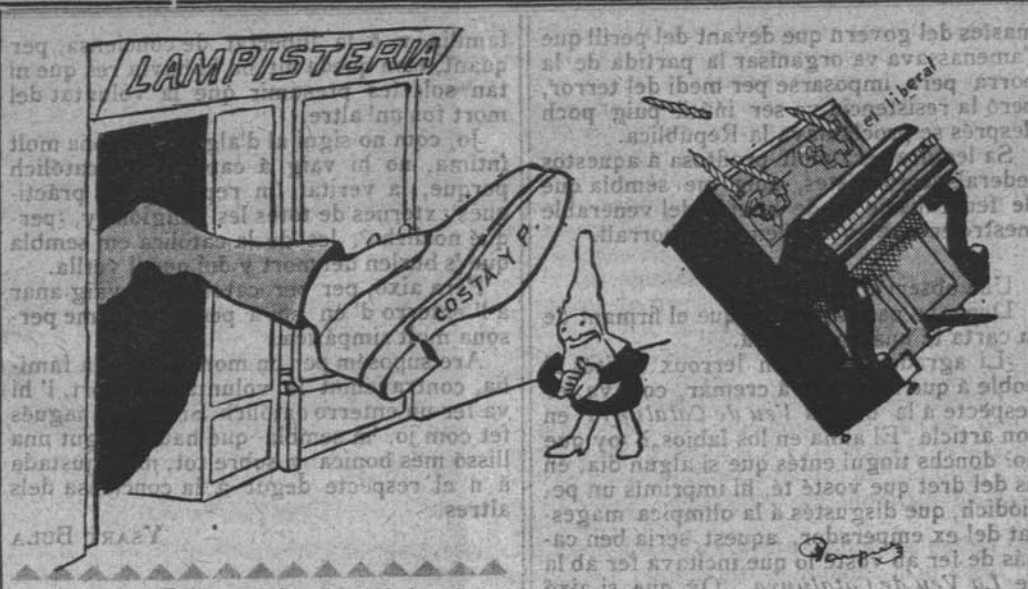
¿Y'l reste del públich? ¡oh! aquest casi sempre dorm, y quan se desperta una mica, com que sols sent als que fan més soroll, queda convensut de que'ls catalans tot ho voldrien per ells y que no saben lo que 's pesquen.

Y de que'ls actors de la comedia política ho fan d'alló més be.

Y la comedia segueix, perque dintre de aquella atmósfera convencional y falsa la mentida reb honors de veritat.

◆◆◆

En Navarroreverter, quan va esser á Catalunya fa uns quants anys, tot era volernos rentar la cara ab un drap brut, parlant

La casa: *Con la música á otra parte.*
El Gnom: ¿Y ahont la trovará aquesta *otra parte?*

á totes hores de *nuestra laboriosidad, nuestra industria,* etz., etz., afalagantnos inmensament y prometent que faría tot lo que podría en be nostre y de Catalunya.

Peró ara tot es fer lo contrari de lo que va prometre.

Prenemne nota; tot sovint venen á Barcelona persones d'*allí dalt* de la fusta del actual ministre; recordemnos de que ses paraules no tenen cap valor, que aixís com avuy fan tot lo contrari de lo que van prometre ahir, del mateix modo demá passat farien tot lo contrari de lo que 'ns prometessin demá.

Veyám si encara quedará qui dongui crédit á les séves falses prédiques.

Ja ens han enganyat masses vegades.

◆◆◆

Faria riure si no fes fástich lo que passa ab els projectats tractats de comers.

Quan se tracta dels productes industrials tot es parlar del consumidor, dihent que convé protegir la industria estrangera, perqué d'aquest modo el consumidor podrá comprar més barato.

Peró en quan se tracta dels productes que á ells els interessa ja cambien de criteri, arribant al extrém de demanar que se aumentin els drets aranzelaris que paguen els blats y la carn.

¿Y donchs y'l consumidor com ho farà per menjar si'l pá y la carn aumenten de preu?

Peró ells son aixís: quan se tracta dels productors catalans tot es fer veure que volen defensar al consumidor, peró quan se tracta de productors que no son catalans allavors... ¡oh! allavors tot es defensar al productor, y si'l consumidor no pot menjar que's reventi.

¡Es la eterna lley del embut!

◆◆◆

el liberal trevalla desesperadament pera retardar la *catástrofe* que se li acosta á passos agegantats.

Ell prou busca fer suscripcions, malgrat el seu *pleno éxito,* enviant prospectes y circulars y repartint exemplars de franch á tort y á dret.

Peró com que'l públich no hi vol saber res, ara procura cassarlo ab el mirallet del sorteig d'un piano de cua.

Solzament que pera tenirhi opció el suscriptor ha de pagar al menys sis mesos anticipats.

Y la gent se pregunta escamada: ¿peró es que d'aquí á sis mesos encara *el liberal* no s'haurá cansat de perdre diners?

Y ara que parlém d'aquest piano, hem de participar á nostres llegidors que ell ha sigut causa d'un nou *homenatje de distinció* envers al diari calumniador.

Aquest piano ha sigut retirat dels aparadors de la casa Costa y Ponce del carrer de Fernando, puig aquestos senyors han enviat un recado á la casa constructora dihent que se l'emportessin, perque no hi volien saber res ab el diari enemich de Catalunya y de la veritat.

Y aquí tenim á *el liberal* sense saber ahont exposar el piano, puig en cap casa li volen. Y aixó que está en *pleno éxito.*

◆◆◆

Fins els diputats ministerials catalans se han declarat contra'l govern. En Sala y en Roig y Bergadá han despreciat als quefes pera sortir en defensa de Catalunya.

¡Y encare 'ls ministerials, aquells que no capeixen que Barcelona tingui un *Saló* hont hi cápiguen 200.000 persones, no veurán lo que *pot arribar á esser* la Solidaritat!

◆◆◆

romanones ha dit que *encare pensa desempenyar més carteres.*

Peró home, vuy dir romanones: ¿qué n' hi ha moltes d'*empenyades?*

◆◆◆

Més mentides y falsificacions.

El telegrama que *el progreso* havia publicat com procedent de Sant Feliu de Guíxols, y en el que figurava que'l president de la "Unión Republicana„ de dita vila se posava al costat dels atropelladors contra la llibertat que van anar á moure brega al "Aplech de la Protesta„ resulta fals.

Llegeixin la següent carta que va haver de publicar *La Publicidad,* perque á *el progreso* no'ls hi convé que'ls seus llegidors els coneixin.

Sr. Director de *el progreso.*

Debo advertirle que no he firmado dicha protesta, ni autorizado á nadie para que usara mi nombre, y menos para servir de pantalla á ciertos actos, que no son de mi conformidad, ya que soy enemigo de aplaudir todo atropello, y como republicano convencido soy amante de la justicia y de la verdad.—El Presidente de la Unión Republicana de San Feliu de Guíxols, *José Rigau.*

Y are fins á un'altra, perque en aquella casa aquestes falsificacions están á l'ordre del dia.

R. I. U.

Les banderes «regionales»

A Sant Antolí, la societat d' aygües de Rubinat, font Gorgot, domiciliada á París *Lucas d' Abreu y C.ª,* hi va fer l' edifici magatzém; y, quan va estar llest, els paletes hi posaren una bandera Catalana y 'ls propietaris una de Francesa.

Pro la guardia civil s' hi presentá voluent sapiguer per qué hi havía les dues banderes á lo que respongueren els paletes: la Francesa, perque 'ls amos son francesos: la Catalana, perque nosaltres som catalans.

La guarda civil obligá á treure la nosira, ja que no lográ que 'l Sr. Lucas Gerent de la Companyía permetés arriar la séva, baix amenássa de reclamació diplomática.

Y are, tornemhi; ¿no várem quedar en que havíen de ser respectades les banderes *regionales?*

FUETADES

A instancies del *Baron de Bonete,* Rector de la Universitat, se va prohibir que 'ls pianos de maneta y les cobles de cegos que passan per la Plassa de la Universitat hi toquessin *Els Segadors;* peró com que algú li deuría fer veure que aixó era un disbarat, ell que si, pera arreglarho ¿may dirán quina se 'n ha pensat?

Donchs ha demanat al governador que també prohibís que hi toquessin «La Marsellesa».

¡Y de quin modo más original que aquesta *barons* entenen la igualtat!

Ens queixavem d' una barrassada, y pera curarho n' ha fet un altra.

Perque tan poca rahó té en prohibir *Els Segadors* com *La Marsellesa* y ab el seu nou ex-abrupto no ha fet más que pujar un grahó más en la escala de las arbitrarietats.

* * *

Hoy las ciencias adelantan,
que es una barbaridad.

Fins ara haviem pogut dir que casi totes les cartes d' *allí dalt* venien franquejades ab el sagell del Congrés, defraudant per lo tant al Estat.

Pero ara hem progressat.

Un amich nostre 'ns ha ensenyat una carta de Jetafe, població bastant apartada de la capital, que també venía franquejada ab el sagell del Congrés.

Qualsevol dia aquest sagell el farán servir pera estafar el franqueig de les cartes de Canaries ó de Fernando Fóo.

Pero senyors ministres, aquesta Estafeta ja passa d' estafada.

* * *

Hi ha uns *federals* al districte segon
que son molt trempats:
el seu programa es el d' en lerroux,
no 'l de Pi y Margall;
aquest predicava amor y respecte
á tots per igual;
en Lerroux sols parla d' anar á cremar imprempte
y locals socials.

. . . . . .

¡Ay *federals* del districte segon!
¡que n' aneu d' errats!

* * *

Hem tingut ocasió de *saborejar* alguns dels articles inédits del llibre *Clixés,* que la Biblioteca de nostre confrare *Joventut* repartirá als seus suscriptors, degut á la ploma de la notable escriptora L. Escardot, podent avensar que havém quedat fondament impresionats de sa lectura y tenint la certesa, que corroborant nostres impresions, será un llibre que cridará fortament l' atenció.

Y no 'n dihém res más car es preferible que l' públich tingui l' impressió propia.

* * *

Per erro de copia deixarem de consignar la Associació Nacionalista de Dás (Cerdanya) entre les que 'l Concell General de Representants de la Unió Catalanista, havía acceptat pera formar part en els rengles de la Unió.

* * *

Hem rebut el programa, escrit en nostra llengua, de les festes que la vila de Perelada celebrará 'ls dies 10, 12 y 13 del corrent mes.

* * *

Are si que 'ns convencém que 'ls reaccionaris que empastifan una mena de cosa que vol semblar un periódich, y que segurament per fer por á la maynada la titulen *la rebeldía,* son á més de ridicols uns malagrahits, perque després que 'ls estobaren la llana que 'ls aguanta á fi y efecte d' ensenyarlos democracia y de modos y sobre tot prudencia, are surten plens de *santa cuissor* dihent que *se acabó la prudencia.*

Ja te rahó 'l ditxo: fes favor á besties...

* * *

Se acabó la prudencia, diuhen ells, y ha comensat el ball dels bastons, dihém nosaltres.

* * *

Se 'ns assegura que 'l dia del grandiós Aplech de la protesta ó siga l' *Aplech de la Llibertat* s' agotá tota l' árnica del *Consultorio Médico de la Rabilla Imperial de S. M. D. Alejandro Farsante y Estafa.*

* * *

Al *Ateneu Obrer Catalá* de Sant Martí s' hi celebrarán els dies 11, 12 y 13 d' aquest mes varies festes de carácter catalá ab motiu de la Festa Major d' aquella barriada.

Agrahim l' invitació que 'ns han enviat.

* * *

Demá passat tindrá lloch á Vilassar de Dalt un important miting de Solidaritat catalana.

La Tralla hi enviará un representant.

* * *

UN ATROPELL: Benito Triño y Palacios se diu un senyor que va atropellar brutalment á nostre amich en Xavier de Zangotita.

L' agressor fou detingut; ingressá á la presó d' ahont sortí al cap de tres ó quatre hores.

L' agredit segueix relativament bé.

No cal que diguém que tant desitjém la millor'a de nostre amich y colaborador com el cástich del *valent.*

* * *

Per manca d' espay deixém de publicar els articles compostos de nostres campanyes «D' Higiene Urbana» «Real Associacion de cazadores» «prempsa criminalista» «cementiris» y «questions socials».

VIC. y MB.

Cartera de Comunicacions

L. A. Ab cassos d' aquets podriem omplir tot el periódich.—*Vic. y Me.* Moltes gracies.—*J. J.* No podém contestarli encare sobre lo que 'ns demana, perque are estém organisant el Calendari.—*F. V. y M. B.* Podía rebre telegrama avans.

A LA IMPREMPTA: G. C.—N.

AL COVE: B. S.—A. O. J.—A. A.—Ebo.—J. B. C.—Solidari.—A. F.—Bernat.—D. P. y R.—C. B. J.—J. B.—Un obrer.—N. M.—F. P. B.—P. G. F.—J. V. y E.—Arbre.—R. M.—C. D.—Caratsus.—F. C. P.—Obrer tramviari.—A. M.—F. C.—C. F. B.

¡NACIONALISTES! preferiu sempre que 's guanyin la vida els verdaders catalans.

CASES RECOMANABLES

Llibrería médica quirúrgica.—Joseph Castanyer, Rosselló 173, Barcelona.

Sastrería y Novetats.—Antoni Tarafa, Major 42, Arbós del Panadés.

Sabatería.—Francisco Jorba, Plassa Santa Eularia, 21, Esparraguera.

Barrets y Gorras.—Manel Ballespí, Ample, 41, Barcelona.

Botería.—Esteve Abras y Paris, Port de la Selva.

Imp. La Renaixensa, *Xuclá, 13, baixos*